

Gudstjänst – barnet står i centrum, utifrån FN:s barnkonvention

Gudstjänstordningen som används kan vara hämtad ur handbokens ordning för familjegudstjänst/ familjemässa- eller högmässa/ högmässogudstjänst. Hämta gärna inspiration ur boken Tradition o Liv sidan 198 Verbum förlag.

Låt gudstjänstens tema vara väl synligt i rummet. Låt barn arbeta fram affischer på temat rättigheter eller förstora upp några av konventionens artiklar och placera ut dem i rummet. (Affischer kan beställas från Rädda barnen).

Bilder på barn från olika länder kan finnas i rummet. Möjlighet till ljusändning och nattvardsutdelande kan finnas framme vid koret alt. ljusändning vid förbönen.

Inledning

Alternativ 1

Inledningsord av gudstjänstledare:

Gode Gud, du som har skapat himmel och jord och som håller hela skapelsen i din hand.

Vi tackar dig för barnens rättigheter.

Vi tackar dig för allt som för oss samman över gränser i en gemensam strävan för fred och rättvisa.

Nu vill vi tacka dig och sjunga: (följt av lovsången)

I Jesu namn.

Amen

Alternativ 2

Inled gudstjänsten med att några barn och unga läser var sitt stycke ur mina rättigheter från planschen från Verbum.

Alternativ 3

Inled gudstjänsten med ett direkt tilltal som speglar barns situation utifrån barnkonventionen. Olika personer – både vuxna och unga – läser dikter som barn-kanske i närheten av en bild av ett barn. Det kan vara egna dikter eller några av följande förslag.

Dikt 1 ”Bänken”

Det var en gång ett litet barn
Som bodde på en bänk
I staden som var stor
Och fylld av hus
Av glitterstänk

Det barnet var en pojke
Som någon vuxen glömt
Han tiggde mat och sålde sig
Och höll sig gömd

Det var en gång nej det är nu
Och bänken som han bor på
Äger både jag och du
Det var en gång nej det är nu
Och glömskan som han drabbats av
Är både jag och du

Det var en gång nej det är nu
Och det som kan bestämma sånt
Är både jag och du

Det var en gång ett litet barn
som bodde på en bänk
Det var en gång nej det är nu
Och barnen
Barnen
Tänk

Det var en gång nej det är nu
Vad är det då som sker
När stora städer glimrar
Och ingen barnen ser

Källa: Ragnwie Axellie. Axellie. (Dikten ingår i ett drama om barns utsatthet, Vuxenlös, som kan genomföras i sin helhet i församlingen efter kontakt med R. Axellie.)

Dikt 2 ” Ett inbrott”

Ett inbrott har förövats i en människa.
Förövaren som är en yngre medelålders man
tog sig in genom hjärtat, som barnet inte lärt sig låsa.
När tjuven i sitt själviska letande efter kärlek och lycka
tanklöst tog för sig, gick han lös på inredningen.
Diverse oersättliga föremål solkades ner och slogs sönder.
Hjärtat lämnade i ett bedrövligt skick.
Reparationerna kan inte komma igång
förrän tidigast om ett halvår
och beräknas kosta en barndom

Källa: Lena Feuk ur Mot dessa våra minsta. En bearbetning av en dikt av Maria Bengtzon. Hämtad ur befrielsen-stora boken om kristen tro sid. 83. Verbum förlag.

Dikt 3 Räkna med den som är liten

Räkna med en som är liten
Snart mycket snart är han stor
Sådden du sår i hans hjärta
Den ligger där inne och gror

Räkna med den som är liten
Framtiden bor i hans blick
Du avgör ditt eget öde
med kärlek, hat eller stick

Räkna med den som är liten
En livets hemlighet finns
Känn efter djupt i ditt inre
Där minnet ligger och minns

Räkna med den som är liten
Även Gud var ett barn en gång
Räkna med den som är liten
Sjung honom livets sång

Räkna med den som är liten
och livet blir riktigt från start
räkna med den som är liten
Vinsten blir allas helt klart

Räkna med den som är liten
Bli den som på honom tror
Räkna med den som är liten
då först är du riktigt stor

Källa: Ragnwei Axellie

Bön om förlåtelse

Alla Här får jag vara den jag är
utan masker och roller.
Du känner mig, Gud,
även mina mörka sidor
Ta emot mig
med alla mina felsteg och brister.
Hör mig, berör mig, förlåt mig
Tänd ditt ljus i mitt mörker.

Förlåtelsen

Prästen kan hålla ett tänt Kristusljus i handen

Jesus Kristus, världens ljus, genomlyser dig
Du är förlåten, förlåt dig själv och förlåt andra.
I Faderns och Sonens och den Helige Andens
namn

Alla Amen.

Överlåtelsebön

P Vi sitter i tystnad, öppna mot Gud
för att upptäcka vad som tynger våra hjärtan.
Var och en nämner inför Gud
vad vi vill be om förlåtelse för,
vad vi vill befriade ifrån,
så att vi kan förnyas.

Tystnad

P Den som är i Kristus är en ny skapelse,
Det gamla är förbi, något nytt har kommit.
Allt detta har sitt upphov i Gud,
som har försonat oss med sig
Genom Kristus (2 Kor. 5:17-18)

Alla Amen

Texter

I en temamässa/gudstjänst är det möjligt att fritt välja
texter, till exempel:

- * Matteus 18:1-5, Vem är störst i himmelriket ?
- * Markus 10:13-16 Jesus och barnen
- * 1 Mos 21:14-20a Gud hör barnets röst
- * Psaltaren 139

Trosbekännelse

Trosbekännelsen i denna temagudstjänst får vara uttryck
för barnets tro på sitt värde, sin rätt och vår tro att Gud
har gett oss detta värde och kämpar med oss för rättvisa
och upprättelse.

Alternativ I

Tanken är att några barn får läsa varsitt stycke ur mina
rättigheter – en sammanfattning av barnens rättigheter
från Silliman University i Filippinerna. Församlingen
svara med ord ur trosbekräftelse som är skriven av Per
Harling.

Barn Jag har rätt att trivas och att bli behandlad
vänligt. Det betyder att ingen får skratta åt mig
när jag menar allvar, eller såra mig.

Alla Vi tror på Gud, alltings ursprung,
Och på människan som Guds avbild.

Barn Jag har rätt att vara precis som jag är.
Det betyder att ingen får håna och reta mig
Därför att jag är:
Svart eller vit, tjock eller mager
Lång eller kort, pojke eller flicka

Alla Vi tror på Jesus Kristus
Människans befriare och räddare.

Barn Jag har rätt att känna mig trygg.
Det betyder att ingen får slå eller sparka mig,
nypa eller knuffa mig eller göra mig illa på
något annat sätt.

Alla Vi tror på den Helige ande
Som ger oss kraft att synliggöra Guds rike.

Barn Jag har rätt att lyssna och göra mig hörd.
Jag har rätt att pröva vad jag duger till.
Det betyder att jag får säga vad jag känner, tänker
och menar utan att bli avbruten eller tillrättvisad.

Alla Vi tror på Guds löfte
om nya himlar och en ny jord,
där rättfärdighet bor.

Alternativ 2

Som sjungen trosbekännelse kan psalm 810 ur ”Psalmer i 90-tal” användas.

Förbön

Bön 1

Tänkt för gudstjänst i nära anslutning till affischtexten från Silliman University, Filippinerna.

I Gud, du är vår vän

II Du vill att vi skall få leva
och känna oss trygga

I Låt alla barn trivas
och bli vänligt behandlade

II Låt ingen skratta när de menar allvar
eller sår dem

I Låt alla barn känna att de får vara
precis som de är.

II Låt ingen bli retad för att den är
svart eller vit, tjock eller mager
lång eller kort, pojke eller flicka

I Låt alla barn känna sig trygga.
Låt ingen göra dem illa på något sätt.

II Låt alla barn få lyssna och göra sig hörda
utan att andra skriker och väsnas

I Låt alla barn få pröva vad de duger till.
Låt dem få säga vad de känner och tänker
utan att bli avbrutna eller tillrättvisade.

II Gud, du vill att vi skall vara vänner.
Hjälp oss att inte skratta åt andra eller retas
och göra andra illa.

I+II I Jesu namn.
Amen.

Källa: Maria Klasson Sundin

Bön 2

Gud,
Du som är som en mor och en far för oss.
Inför Dig vill vi lyfta fram alla barn på jorden,
barn som gråter av rädsla och av smärta,
barn som är hungriga och törstiga,
barn som är förtvivalade och oroliga,
barn som skrattar och mår bra.

Gud,
lär oss att se och bejaka de barn vi möter,
att våga fråga och bry oss om.
Vi ber för de barn som utsatts
för övergrepp och misshandel av vuxna.

Gud,
ge alla barn kraft och frimodighet,
tillit och förtröstan.
Vi ber att alla barn skall få leva som barn,
lekfulla och oskuldsfulla,
innan vuxenlivets ansvar så småningom blir deras.

Gud,
hjälp oss att förstå att vuxna och barn är beroende av
varandra i det ständiga samspel som livet är.
Ge oss förmåga att samarbeta i ömsesidigt respekt
och i en gemensam strävan för en fredligare värld.
Amen.

Bön 3

I gudstjänst med barn kan man formulera bönen tillsammans med barnen. Den som leder bönen samlar barnen runt ljusbäraren eller ett antal ljusstakar. I sin hand har han/hon flera olikformade och färgade ljus. Ljusen får genom sina

olika former och färger symbolisera olika barn i bönen. Detta kan förebedjaren bestämma i förväg eller det kan väljas i dialog med barnen.

Till dig Gud, bär vi i bön fram våra barn.
Vi ber för de skygga och ensamma (barn tänders ljus),
de glada och, livliga och utåtriktade (ljusändning),
för de sent utvecklade (ljusändning),
de rikt begåvade och brådmogna (ljusändning),
de mörkrädda (ljusändning)
och framför allt för de ovälkomna barnen (ljusändning)

Ge barnen saga och sång, lek och skratt,
färger och ljus, allt vad de behöver för kroppens
och själens sunda växt.
Lägg dina händer på dem och välsigna dem.
Hjälp oss att hjälpa dem.
Amen.

Bön 4

Psalm 894 ur Psalmer i 90-tal kan användas som en
sjungen förbön för hela församlingen.

Nattvardsbön I

P Gud, i Kristus är du här

Alla i varje dags förväntan,
i arbete, lek och vila.

P Gud, i Kristus är du här

Alla hos varje människa,
i glädje, sorg och kamp

P Gud, i Kristus är du här

Alla i bön och lovsång,
i bröd och vin

P Den natt då han blev förrådd...
Kristus har dött

Alla Kristus har dött

P Kristus har uppstått
Alla Kristus har uppstått

P Kristus skall komma åter

Alla Kristus skall komma åter

P Kom, Skapare, ge oss frimodighet
och skaparkraft.
Kom, Jesus Kristus, möt vår längtan
att komma dig nära.
Kom, heliga Ande, välsigna dessa gåvor
och förnya oss

Alla Amen.

Nattvardsbön 2

P För brödet och vinet,
för Kristi försoning,
för bordets gemenskap

Alla vi prisar dig, Gud treenig

P För dem som gått före,
för oss som är här nu,
för dem som skall komma

Alla vi prisar dig, Gud treenig

P För kärlekens mönster
i brödet som brytes,
i vinet som delas

Alla vi prisar dig, Gud treenig

P Vi prisar dig, Gud
För att du sände din Son
Som den natt då han blev förrådd...

Alla Kristus har dött.
Kristus har uppstått
Kristus skall komma åter

P Gud, tack för brödet och vinet
Din närvaro mitt ibland oss
Kom med din heliga Ande
över oss och dessa gåvor
Din är makten
Din är äran
Din är glädjen i evighet.

Alla Amen

Källa: Per Harling

Tackbön

Ledare Gud, tack för din närvaro i
enkelt, bröd och vin
i ord, toner och tystnad.

Alla Hjälp oss att vara närvarande
i våra liv,
i andras liv.
Amen.

Välsignelse och sändningsord

P Gå i frid som Guds älskade barn;
När vägen är svår,
Må du känna att Kristus vandrar med dig
När vägen är lång
Må Guds ande lyfta dig
När vägen är farlig
Må Guds händer omsluta dig

Alla Amen

Källa: Från sid. 63 i Hela världen ber, Mitt i församlingen
1998:4

Psalmer

Ur Den svenska psalmboken:

25 Högt i stjärnehimlen
193 Gud som haver
210 Jag lyfter ögat
248 Tryggare kan ingen vara
292 Pris vare Gud
602 Så länge solen värmer jorden
654 Låt rätten flyta fram

Ur Psalmer i 90-tal:

843 Barn och stjärnor
829 Vilket stort mysterium
886 För livets skull
894 På vägarna ute i världen
887 När livet inte blir som vi har tänkt

Sånger

- Vi vill ha fred – Ur sånger för stora och små,
Verbum
- Shalom vi vill Guds fred
- När Gud sade ordet
- Det gåtfulla folket, Beppe Wolgers, Olle Adolphson
- Vem tänder barnens trygga blick, psalmtext Kjell
Wiklund, melodi psalm 42 Se, Jesus är ett trösterikt
namn.

Vem tänder barnets trygga blick
–och kramen, som du just fick-
i tillit och beroende
som svar i djupt förtroende ?
Vi ser-med Gud-att det är gott !

Hur skapar barnet häpnaden
Som jublar högt mot himmelen
Och anar livets hemlighet
-fördold för oss som tror vi vet ?
Vi ser-med Gud-att det är gott !

Guds iver vill en värld för barn
En trygg, stark, en ljus, en sann
Där stora lär sig av de små
Och små får storas stöd att gå
Vi ser-med Gud-att det är gott !

Hos Gud står barnets änglar först
Att vittna och att ge dem röst:
En vaksamhet och en protest
Till skydd för dem som hotas mest
Vi ser-med Gud-att det är gott !

Ett barn som köpts, ett barn som säljs,
ett barn på flykt, ett barn som kväljs,
ett barn i skräck för vuxens hot:
det bänglar ser, är onskans rot.
Vi ser-med Gud-att det är ont !

Ve den som sår förförelse
Som gift i liv och skapelse:
En kvarnstens tyngd har denna synd
-finns rum för den i Nådens rymd ?
Vi ser-med Gud-att det är ont !

Men Kristus blir förförelsen
Som river sår i skapelsen
Nu bor de minsta i hans famn:
Ett strå, en sparv, ett litet barn
Vi ser-med Gud-att det är gott !

Ty kärlek finns som lagar barn !
Och krafter finns i varje barn !
Sin framtid skapar världens barn !
Och änglar slåss för alla barn !
Vi ser-med Gud-att det är gott !

Ett barn behöver dig-och dig
Ett litet barn behöver mig
-en del av barnens ombudsfolk
Som ängel och som sanningstolk.
Gud ser på oss-att det är gott !

Källa: Kjell Wikland